

Quảng Ninh, ngày 21 tháng 3 năm 2023

THÔNG BÁO RÚT KINH NGHIỆM
Vụ án Đỗ Tiến Đạt, Vũ Văn Hòa phạm tội: “Cố ý gây thương tích”

Thông qua công tác kiểm sát xét xử phúc thẩm, Viện kiểm sát nhân dân tỉnh Quảng Ninh thông báo để các Viện kiểm sát nhân dân cấp huyện trong quá trình thực hành quyền công tố và kiểm sát xét xử các vụ án hình sự tham khảo, rút kinh nghiệm.

1. Nội dung vụ án

Ông Đỗ Đức Thịnh (sinh năm 1962) có mâu thuẫn với em trai ruột là ông Đỗ Đức Long (bố đẻ của Đỗ Tiến Đạt) về việc tranh chấp đất đai từ năm 2011, đã nhiều lần 2 bên xảy ra xô xát, cãi chửi nhau, được địa phương nơi cư trú tổ chức hòa giải nhưng không có kết quả. Khoảng 15 giờ ngày 22/12/2021, ông Thịnh đến nhà chửi bới, gây gổ đe dọa vợ chồng ông Long nhưng được hàng xóm can ngăn. Do bức tức, Đạt đã gọi điện kêu lại cho Vũ Văn Hòa nghe và nhờ Hòa đánh ông Thịnh hộ Đạt. Hòa đi xe mô tô từ thành phố Uông Bí xuống thị xã Quảng Yên gặp Đạt, Đạt điều khiển xe mô tô chở Hòa đi qua nhà ông Thịnh, thấy ông Thịnh đang ngồi ngoài cửa xem tivi, mặt hướng vào trong, Đạt nói với Hòa: “Ông đây ngồi đây này”. Sau đó, cả hai đi tiếp, Hòa đã nhặt 01 thanh kim loại hình trụ tròn màu trắng dài khoảng 35cm, đường kính khoảng 03cm mục đích để đánh ông Thịnh, còn Đạt chở Hòa quay lại nhà ông Thịnh. Khoảng 22 giờ 24 phút cùng ngày, Đạt dừng xe ở đầu ngõ, cách cửa nhà ông Thịnh 16,4 mét, Hòa xuống xe đi vào nhà ông Thịnh, tay phải cầm theo thanh kim loại, Hòa tiến đến phía sau ông Thịnh lúc này vẫn đang ngồi xem ti vi, Hòa giơ thanh kim loại lên vùt 01 nhát theo hướng chéo từ trên xuống dưới, từ phải qua trái về phía người bên phải của ông Thịnh. Ngay lúc đó, bà Bạch Thị Dính đang ngồi cùng với ông Thịnh mặt quay ra đường phát hiện được, kêu lên, ông Thịnh quay lại, giơ tay phải lên đỡ thì bị thanh kim loại đập trúng mu bàn tay phải, Hòa vùt tiếp 02 nhát nữa nhưng ông Thịnh tránh được, thanh kim loại trúng vào ghế nhựa ông Thịnh ngồi làm gãy tay ghế. Ông Thịnh đã lấy 01 thanh kim loại dài 1,2 mét dựng ở gần đó đuổi theo Hòa bỏ chạy ra xe mô tô Đạt đang đợi sẵn và chạy thoát. Hậu quả ông Thịnh bị gãy kín xương bàn 4, 5 bàn tay phải, tỷ lệ tổn thương cơ thể do thương tích gây nên là 10%.

2. Quá trình giải quyết vụ án

Tại Bản án hình sự sơ thẩm số 116 ngày 15/11/2022, của Tòa án nhân dân thị xã Quảng Yên tuyên bố các bị cáo Vũ Văn Hòa và Đỗ Tiến Đạt, phạm tội: “Cố ý gây thương tích”. Áp dụng điểm a khoản 1 Điều 134 (*áp dụng thêm điểm i khoản 1 Điều 134 đối với Vũ Văn Hòa*); điểm b, s khoản 1, khoản 2 Điều 51; Điều 17; Điều 58; Điều 38 BLHS: Xử phạt Vũ Văn Hòa 09 tháng tù, thời hạn tù

tính từ ngày bắt thi hành án, được trừ đi số ngày đã bị tạm giam từ ngày 08/6/2022 đến ngày 06/8/2022; Xử phạt Đỗ Tiến Đạt 06 tháng tù, thời hạn tù tính từ ngày bắt 30/6/2022.

Áp dụng Điều 48 BLHS; các Điều 584, 585, 590 Bộ luật Dân sự 2015, buộc các bị cáo phải bồi thường cho ông Đỗ Đức Thịnh số tiền 28.694.000 đồng, trừ đi 20.000.000 đồng các bị cáo đã bồi thường, còn phải bồi thường tiếp 8.694.000 đồng, chia theo phần mỗi bị cáo phải bồi thường 4.347.000 đồng.

Ngày 28/12/2022, Tòa án nhân dân thị xã Quảng Yên ra Thông báo số 16 sửa chữa, bổ sung Bản án số 116 ngày 15/11/2022, với nội dung: *Áp dụng tình tiết tăng nặng trách nhiệm hình sự quy định tại điểm d khoản 1 Điều 52 BLHS* “có tính chất côn đồ” đối với bị cáo Vũ Văn Hòa; *không áp dụng điểm i khoản 1 Điều 134 BLHS*.

Sau khi xét xử sơ thẩm, bị cáo Vũ Văn Hòa có đơn kháng cáo xin giảm nhẹ hình phạt và xin hưởng án treo; bị hại ông Đỗ Đức Thịnh kháng cáo đề nghị xem xét về tội danh của các bị cáo, trả hồ sơ để điều tra, truy tố, xét xử đối với các bị cáo về tội: “Giết người”. Sau đó, ông Thịnh có đơn xin bổ sung thêm nội dung kháng cáo về trách nhiệm dân sự, lý do Tòa án sơ thẩm tính số tiền bồi thường ngày công lao động không áp dụng Nghị định số 38/12.6.2022 của Chính phủ.

Tại Bản án phúc thẩm số 19/2023/HSPT ngày 27/02/2023 của Tòa án nhân dân tỉnh Quảng Ninh, không chấp nhận kháng cáo của bị cáo Vũ Văn Hòa, tuyên bố Đỗ Tiến Đạt, Vũ Văn Hà phạm tội: “Cố ý gây thương tích”, y án sơ thẩm về hình phạt; Chấp nhận một phần kháng cáo của bị hại Đỗ Đức Thịnh, sửa phần trách nhiệm dân sự, buộc các bị cáo có trách nhiệm bồi thường cho ông Đỗ Đức Thịnh số tiền 48.694.000 đồng, trừ đi 20.000.000 đồng các bị cáo đã bồi thường, còn phải bồi thường tiếp 28.694.000 đồng chia theo phần mỗi bị cáo phải bồi thường 14.347.000 đồng.

Ngoài ra, bản án phúc thẩm còn sửa Bản án sơ thẩm về áp dụng pháp luật như sau: Áp dụng điểm i khoản 1 Điều 134 BLHS đối với cả 2 bị cáo; áp dụng thêm tình tiết giảm nhẹ TNHS “phạm tội lần đầu, thuộc trường hợp ít nghiêm trọng” quy định tại điểm i khoản 1 Điều 51 BLHS cho các bị cáo.

3. Những vấn đề cần rút kinh nghiệm

- Về đánh giá tính chất mức độ của hành vi phạm tội để áp dụng pháp luật: Sau khi ông Thịnh đến nhà Đạt chửi bới, đe dọa đánh bồ mẹ Đạt, Đạt đã gọi điện nhờ Hòa đánh ông Thịnh hộ để trả thù. Mặc dù, Hòa không có mâu thuẫn gì với ông Thịnh, nhưng vẫn nhận lời đánh ông Thịnh hộ Đạt, vô cớ dùng hung khí đánh ông Thịnh gây thương tích, tổn hại 10% sức khỏe. Hành vi của bị cáo Hòa là phạm tội “có tính chất côn đồ” và thương tích 10% thuộc trường hợp quy định tại các điểm a, i khoản 1 Điều 134 BLHS, nhưng VKSND thị xã Quảng Yên chỉ truy tố Vũ Văn Hòa theo điểm a khoản 1 Điều 134 BLHS. Mặt khác, bị cáo Đỗ Văn Đạt là chủ mưu, khởi xướng việc gây thương tích cho ông Thịnh, cả 2 bị cáo đều có nhân thân nhu nhau, nhưng VKS lại đề nghị mức hình phạt Vũ Văn

Hòa cao hơn Đỗ Tiến Đạt là chưa đánh giá đúng tính chất, mức độ hành vi phạm tội và vai trò của các bị cáo trong vụ án.

- Về áp dụng tình tiết giảm nhẹ TNHS: Cả 2 bị cáo đều phạm tội lần đầu, thuộc trường hợp ít nghiêm trọng, nhưng Bản án sơ thẩm không áp dụng điểm i khoản 1 Điều 51 BLHS là chưa đầy đủ (Luận tội của VKS có đề nghị nhưng sau khi kiểm sát Bản án sơ thẩm, KSV không thể hiện quan điểm về vi phạm trên của Tòa án, nhật ký KSXX không thể hiện đã báo cáo Lãnh đạo Viện về nội dung này).

- Bản án sơ thẩm nhận định: "... bị cáo Hòa tuy không có mâu thuẫn gì với người bị hại nhưng trực tiếp chuẩn bị hung khí là ống sắt đánh bị hại, nên Hòa phải chịu tình tiết tăng nặng trách nhiệm hình sự "Có tính chất côn đồ" quy định tại điểm i khoản 1 Điều 134 BLHS... Xét nhân thân, các tình tiết tăng nặng, giảm nhẹ TNHS thì thấy: Về tình tiết tăng nặng: Bị cáo Hòa phải chịu tình tiết tăng nặng trách nhiệm hình sự quy định tại điểm i khoản 1 Điều 134 BLHS...". Sau đó, tại Thông báo sửa chữa, bổ sung Bản án, đã sửa lại: "... bị cáo Hòa phải chịu tình tiết tăng nặng trách nhiệm hình sự "Có tính chất côn đồ" quy định tại điểm d khoản 1 Điều 52 BLHS.... Việc Bản án sơ thẩm nhận định bị cáo Hòa phải chịu tình tiết tăng nặng TNHS và áp dụng điểm d khoản 1 Điều 52 BLHS đối với Hòa là không đúng, vì nội dung Điều 134 BLHS đã quy định cụ thể các tình tiết định tội, định khung hình phạt, trong đó tình tiết "Có tính chất côn đồ" là tình tiết định khung và được quy định tại điểm i khoản 1 Điều này nên không áp dụng là tình tiết tăng nặng trách nhiệm hình sự theo điểm d khoản 1 Điều 52 BLHS. Mặt khác, vụ án xét xử ngày 15/11/2022 nhưng ngày 28/12/2022 Tòa án mới ra Thông báo sửa chữa, bổ sung Bản án và ngày 06/01/2023 mới gửi cho VKS cùng cấp, không gửi cho VKSND tỉnh Quảng Ninh để kiểm sát theo quy định.

Việc ra Thông báo sửa chữa, bổ sung bản án của Thẩm phán- Chủ tọa phiên tòa không những vi phạm về áp dụng pháp luật, vi phạm về thời hạn ban hành Thông báo (Bản án sơ thẩm ngày 15/11/2022, Thông báo sửa chữa, bổ sung bản án ngày 28/12/2022, sau 1 tháng 13 ngày, vượt quá thời hạn để VKS 02 cấp thực hiện quyền kháng nghị), mà còn vi phạm khoản 1 Điều 261 Bộ luật Tố tụng hình sự (BLTTHS): *Chỉ được sửa chữa, bổ sung khi phát hiện có lỗi rõ ràng về chính tả, số liệu do nhầm lẫn hoặc tính toán sai; việc sửa chữa, bổ sung được thể hiện bằng văn bản và giao ngay cho những người được quy định tại Điều 262 BLTTHS.*

Tuy nhiên, quá trình kiểm sát Bản án sơ thẩm và Thông báo bổ sung, sửa chữa Bản án của Tòa án, KSV không phát hiện vi phạm để kịp thời đề xuất với Lãnh đạo ban hành kiến nghị với Tòa án. Trong giai đoạn phúc thẩm, VKSND tỉnh đã đề nghị sửa Bản án sơ thẩm về áp dụng pháp luật: Áp dụng điểm i khoản 1 Điều 134 đối với bị cáo Vũ Văn Hòa; áp dụng thêm điểm i khoản 1 Điều 51 BLHS đối với cả 2 bị cáo.

- Về trách nhiệm dân sự: Bản án sơ thẩm quyết định buộc các bị cáo có trách nhiệm bồi thường cho ông Đỗ Đức Thịnh tổng số tiền 28.940.000 đồng, gồm các khoản chi phí hợp lý, tiền tổn thất tinh thần là 19.670.000 đồng; tiền ngày công lao động là 9.270.000 đồng; không buộc các bị cáo có trách nhiệm bồi thường cho bị hại một khoản tiền bồi dưỡng, phục hồi sức khỏe là chưa đảm

bảo quy định của Điều 590 BLDS năm 2015. Cấp sơ thẩm căn cứ Nghị định 141/07.12.2017 và Nghị định 157/16.11.2018 (hiện được thay thế bằng Nghị định số 38/12.6.2022) của Chính phủ *quy định về mức lương tối thiểu vùng đối với người lao động làm việc theo hợp đồng lao động* để tính số tiền bồi thường về ngày công lao động của ông Thịnh là chưa đúng. Vì tại thời điểm bị thiệt hại về sức khỏe, ông Thịnh làm nghề tự do (theo lời khai của ông Thịnh đang làm nghề sửa chữa đồng hồ tại nhà) nên không thuộc trường hợp được áp dụng các Nghị định trên. Vì vậy, để đảm bảo quyền lợi cho ông Thịnh cũng như quyết định trách nhiệm dân sự phù hợp với quy định của pháp luật, cần xem xét lại *khoản tiền thu nhập bị mất và tiền bồi dưỡng, phục hồi sức khỏe bị giảm sút* của ông Thịnh theo quy định tại điểm a, b khoản 1 Điều 590 BLDS năm 2015. Bản án sơ thẩm đã tạm tính thời gian ông Thịnh bị giảm sút thu nhập từ ngày 22/12/2021 đến ngày tháo bột 30/3/2022 là 3 tháng, trên cơ sở tính theo mức thu nhập trung bình của lao động ở địa phương tại thời điểm bị thiệt hại là 400.000đ/ngày (*mức tiền này đã tính cho người chăm sóc ông Thịnh*) và thêm một khoản tiền để bồi dưỡng, phục hồi sức khỏe. Do đó, cấp phúc thẩm đã sửa Bản án sơ thẩm, buộc các bị cáo phải bồi thường cho ông Thịnh số tiền là 48.634.000 đồng (tăng thêm 20.000.000đồng). Luật tội của VKS còn tính chung chung về phần trách nhiệm dân sự, chưa đảm bảo theo quy định tại Điều 590 BLDS năm 2015 về trách nhiệm bồi thường ngoài hợp đồng trong trường hợp sức khỏe bị xâm hại.

- Bản án sơ thẩm còn có một số sai sót, nhầm lẫn như: Lý lịch các bị cáo mâu thuẫn với lý lịch bị can và Cáo trạng (con của bị cáo Hòa sinh năm 2008- Bản án ghi sinh năm 2016; con của bị cáo Đạt sinh năm 2016- Bản án ghi sinh năm 2017; bị cáo Hòa ghi có 03 vợ là không đúng quy định); Nhận định bà Nguyễn Thị Tuyết Băng là vợ bị cáo Hòa đã bồi thường 10.000.000 đồng là không chính xác (bà Băng là mẹ của bị cáo Đạt). Song khi kiểm sát Bản án, KSV không phát hiện vi phạm để kịp thời đề xuất với Lãnh đạo Viện ban hành kiến nghị với Tòa án.

Trên đây là một số thiếu sót vi phạm quá trình thực hành công tố và kiểm sát xét xử sơ thẩm vụ án, Viện kiểm sát nhân dân tỉnh Quảng Ninh yêu cầu Đồng chí Viện trưởng Viện kiểm sát nhân dân thị xã Quảng Yên tổ chức kiểm điểm rút kinh nghiệm nghiêm túc, không để vi phạm, thiếu sót tương tự xảy ra./.

Nơi nhận:

- Vụ 7, VP -VKSTC; VKSCC tại Hà Nội; (để)
- Đ/c Viện trưởng VKSND tỉnh Q.Ninh (b/cáo)
- 13 VKS huyện, thị xã, thành phố (để rút k/nghiêm);
- VP- Tổng hợp, TTra- Khiếu tố (để biết);
- Lưu: VT, P7.

**KT: VIỆN TRƯỞNG
PHÓ VIỆN TRƯỞNG**

Nguyễn Mai Thúy